

**Katarzyna Lomper, Anna Chudiak, Izabella Uchmanowicz, Joanna Rosińczuk,
Beata Jankowska-Polanska**

Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego, Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Wpływ depresji i lęku na jakość życia w przebiegu astmy

Praca nie była finansowana

Tłumaczenie, należy cytować wersję oryginalną: Lomper K, Chudiak A, Uchmanowicz I, Rosińczuk J, Jankowska-Polanska B. Effects of depression and anxiety on asthma-related quality of life. *Pneumonol Alergol Pol* 2016; 84: 212–221. doi: 10.5603/PiAP.2016.0026.

Streszczenie

Wstęp: Astma jest najczęstszą chorobą przewlekłą u dorosłych. Wpływa istotnie na jakość życia. Wyniki badań wskazują, że depresja i lęk często występują u chorych na astmę.

Materiał i metody: Do badania włączono 96 chorych na astmę, których podzielono na dwie grupy: chorych z astmą kontrolowaną ($n = 33$) i niekontrolowaną ($n = 63$). Stopień kontroli choroby oceniano przy użyciu Testu Kontroli Astmy (ACT, *Asthma Control Test*). W badaniu wykorzystano również kwestionariusz SF-36 (*Short Form 36*) oraz HADS (*Hospital and Depression Scale*).

Wyniki: Analiza korelacji pomiędzy jakością życia i nasileniem depresji wykazała niską punktację jakości życia w domenie psychicznej (MCS, *mental component score*) u chorych z dobrą kontrolą astmy (71,8 — pacjenci bez depresji; 53,4 — pacjenci z prawdopodobną depresją; 51,4 — pacjenci z depresją; $p = 0,032$). Podobna analiza pomiędzy jakością życia a poziomem lęku w tej grupie chorych nie wykazała korelacji ani w domenie funkcjonowania fizycznego (PCS, *physical component score*), ani w psychicznej. W grupie chorych z astmą niekontrolowaną lęk i depresja korelowały negatywnie z jakością życia w domenie funkcjonowania fizycznego i psychicznej. Lęk i depresja są bardziej nasilone u chorych z niekontrolowaną astmą. Takie czynniki, jak płeć żeńska, stopień kontroli astmy, ciężkość choroby, palenie, a także rozpoznanie zaburzeń lękowych i depresji są predyktorami złej jakości życia u chorych na astmę.

Wnioski: Lęk i depresja występują u chorych na astmę, a nasilenie tych objawów jest większe u pacjentów z niekontrolowaną astmą. Płeć żeńska, zła kontrola choroby, ciężki przebieg, palenie oraz współistniejący lęk i depresja są predyktorami istotnie obniżonej jakości życia u chorych na astmę.

Słowa kluczowe: astma, jakość życia, depresja, lęk